

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

9x06	8x07	8x06
7x10	7x11	7x10
10x23	10x29	10x22
11x41	11x43	11x42
11x91	-	7x91
20x31	20x36	20x30
21x48	4x47	4x67
20x27	21x30	20x38
12x44	12x45	12x48
35x08	25x12	35x12
21x27	21x40	21x40
4x58	4x59	4x83
3x48	3x48	3x43
20x13	20x17	20x13
14x26	14x27	14x27
1x51	1x53	1x59
10x52	10x52	10x53
13x74	13x76	13x75

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	A. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας	3
	B. Διοικητικό Συμβούλιο	4
	Γ. Επιτροπή Ελέγχου & Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου	7
	Δ. Σχέσεις με Μετόχους και Άσκηση Δικαιωμάτων	9
	Ε. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	13
	ΣΤ. Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων	14
	Z. Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων	15

Εισαγωγή

Η παρούσα έκδοση αποσκοπεί στην συλλογή και κατά το δυνατόν κωδικοποίηση των διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιρειών. Ειδικότερα, επιχειρείται μια παράθεση, και σε καμία περίπτωση ερμηνεία, των νομοθετικών ρυθμίσεων που άπτονται ζητημάτων εταιρικής διακυβέρνησης, ακολουθώντας τις θεματικές ενότητες του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ. Η παρούσα κωδικοποίηση θα μπορούσε να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για όλες τις εισηγμένες εταιρείες κατά την τήρηση από μέρους τους των κυριότερων υποχρεώσεων, από πλευράς εταιρικής διακυβέρνησης, που έχουν βάσει του νόμου. Επιπλέον, η παρούσα κωδικοποίηση θα μπορούσε να υποβοηθήσει τις εταιρείες κατά τη σύνταξη της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς καθίσταται ευχερέστερος ο εντοπισμός των ειδικών πρακτικών του ΚΕΔ που είναι πέραν των προβλέψεων του νόμου.¹

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε θερμά τη δικηγορική εταιρεία “ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ-ΒΕΚΡΗΣ” για την επιμέλεια του κειμένου της θεματικής Κωδικοποίησης.

¹ Σημειώνεται ότι έχουν συμπεριληφθεί ρυθμίσεις που απορρέουν από αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με εξαίρεση την υπ’ αριθμ. απόφαση ΕΚ 5/204/14-11-2000, «Κανόνες Συμπεριφοράς εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεόμενων με αυτές προσώπων», καθώς και του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

A. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3016/2002, προκειμένου μια εταιρία να εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατά την υποβολή της αίτησης περί εισαγωγής πρέπει να διαθέτει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας καταρτίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας.²

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας περιλαμβάνει:

- α. Τη διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρίας, τα αντικείμενά τους, καθώς και τη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη διοίκηση. Στον Κανονισμό προβλέπονται τουλάχιστον υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου, Εξυπηρέτησης Μετόχων και Εταιρικών Ανακοινώσεων.
- β. Τις αρμοδιότητες των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- γ. Τις διαδικασίες πρόσληψης των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας και αξιολόγησης της απόδοσής τους.
- δ. Τις διαδικασίες παρακολούθησης:
 - αα) των συναλλαγών που πραγματοποιούν τα πρόσωπα που απασχολεί η εταιρία είτε με σύμβαση εργασίας είτε άλλως και τα οποία έχουν πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην εταιρία και οι έχοντες στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, σε κινητές αξίες της εταιρείας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, εφόσον οι κινητές αξίες είναι υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά,
 - ββ) άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε εταιρία και οι οποίες σχετίζονται με την εταιρία και τους βασικούς πελάτες ή προμηθευτές.
- ε. Τις διαδικασίες δημόσιας γνωστοποίησης συναλλαγών των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην εταιρία και των προσώπων που έχουν στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, καθώς και άλλων προσώπων για τα οποία η εταιρία έχει υποχρέωση γνωστοποίησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- στ. Τους κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών, την παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών και την κατάλληλη γνωστοποίησή τους στα όργανα και τους μετόχους της εταιρείας.

² Η ως άνω υποχρέωση προβλέπεται και στο άρθρο 3 της απόφασης ΕΚ 5/204/14-11-2000, «Κανόνες Συμπεριφοράς εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων» (ΦΕΚ Β' 1487/6.12.2000), κάθε εταιρία οφείλει να καταρτίζει επαρκή κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας, ο οποίος θα ανταποκρίνεται στο μέγεθος, στο αντικείμενό της, στις αρχές σύγχρονης οργάνωσης, καθώς και στο οργανόγραμμα της εταιρίας.

B. Διοικητικό Συμβούλιο

I. Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 3016/2002³, το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη.

Εκτελεστικά μέλη θεωρούνται αυτά που ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα της διοίκησης της εταιρίας.

Μη εκτελεστικά μέλη θεωρούνται τα επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών. Αν προκύψει κλάσμα, στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό.

Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών πρέπει να υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη. Η ύπαρξη ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών δεν είναι υποχρεωτική, όταν στο διοικητικό συμβούλιο ορίζονται ρητά και συμμετέχουν ως μέλη εκπρόσωποι της μειοψηφίας των μετόχων.

Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ενώ τα ανεξάρτητα μέλη ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Εάν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος μέχρι την πρώτη Γενική Συνέλευση σε αναπλήρωση άλλου ανεξάρτητου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιοδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο, το μέλος που εκλέγεται πρέπει να είναι και αυτό ανεξάρτητο.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 3016/2002, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει, κατά τη διάρκεια της θητείας τους να μην κατέχουν μετοχές σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα. Σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου:

- α) Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ.5 του κ.ν. 2190/1920⁴, η οποία σχέση από τη φύση της επηρεάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα, όταν ιδίως είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της εταιρίας.
- β) Είναι πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικό στέλεχος της εταιρίας, καθώς και εάν έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την εταιρία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920 ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την εταιρία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.
- γ) Έχει συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920.
- δ) Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920.

Σύμφωνα με το άρθρο 7α παρ. 1 περ. γ του κ.ν. 2190/1920, σε δημοσιότητα υποβάλλεται ο διορισμός και η για

³ Ν. 3016/2002 «Για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 110/17.5.2002).

⁴ Κ.Ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» (Κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το ΒΔ 174/1963 – ΦΕΚ Α' 37/30.3.1963).

οποιοδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που:

- ασκούν τη διαχείριση της εταιρίας,
- έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα,
- είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3016/2002, προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού η εταιρία, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συγκρότηση σε σώμα του διοικητικού συμβουλίου, υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της γενικής συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Ομοίως υποβάλλεται μέσα στην ίδια προθεσμία και το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα του κάθε μέλους του διοικητικού συμβουλίου ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.)

II. Υποχρεώσεις – Καθήκοντα – Αρμοδιότητες μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3016/2002 πρώτηστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε εισηγμένης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά εταιρίας είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της εταιρίας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3016/2002, τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλουν, ο καθένας ή από κοινού, αναφορές και ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του Διοικητικού Συμβουλίου προς την τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 3 του ν. 3016/2002, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει τους εσωτερικούς ελεγκτές της εταιρίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 3016/2002, από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εποπτεύουν τους εσωτερικούς ελεγκτές.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 4 του ν. 3016/2002, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους εσωτερικούς ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η διοίκηση της εταιρίας οφείλει να παρέχει στους εσωτερικούς ελεγκτές όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920, επιτρέπεται το καταστατικό να ορίζει θέματα για τα οποία το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τις εξουσίες του διαχείρισης και εκπροσώπησης σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη. Μπορεί επίσης να επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο ή να το υποχρεώνει να αναθέτει τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη του ή, εάν ο νόμος δεν το απαγορεύει και σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον δεν το απαγορεύει το καταστατικό και προβλέπεται από τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους τούτων σε άλλα μέλη ή τρίτους.

Σύμφωνα με το άρθρο 22α παρ. 1α του κ.ν. 2190/1920⁵, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κάθε εταιρίας

⁵ Η παρ. 1α προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 3873/2010 (ΦΕΚ Α' 150/6.9.2010).

έχουν συλλογικά το καθήκον και την ευθύνη έναντι της εταιρείας να εξασφαλίσουν ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί, η ετήσια έκθεση και, όταν προβλέπεται ξεχωριστά, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης που προβλέπεται από την περίπτωση δ` της παραγράφου 3 του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920 συντάσσονται και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και κατά περίπτωση σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που έχουν θεσπισθεί με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1606/2002.

III. Συγκρούσεις Συμφερόντων μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 3016/2002 και το άρθρο 22α παρ. 3α του κ.ν. 2190/1920, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρίας.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 3016/2002 και το άρθρο 22α παρ. 3β του κ.ν. 2190/1920, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρίας που εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων τους με αυτών της εταιρίας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

IV. Αμοιβές μελών ΔΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 και 3 του κ.ν. 2190/1920, πάσα επί των κερδών χορηγούμενη εις μέλη του διοικητικού συμβουλίου αμοιβή, θα πρέπει να λαμβάνεται εκ του απομένοντος υπολοίπου των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τακτικό αποθεματικό και του απαιτούμενου ποσού προ διανομή του υποχρεωτικού μερίσματος που προβλέπεται στο άρθρο 3 του ΑΝ 148/1967. Κάθε άλλη, μη καθοριζόμενη κατά ποσόν από το καταστατικό, χορηγούμενη δε εξ οιουδήποτε λόγου σε σύμβουλο αμοιβή ή αποζημίωση, θεωρείται ότι βαρύνει την εταιρία, μόνον, εάν εγκριθεί δι` ειδικής αποφάσεως της τακτικής Γενικής Συνελεύσεως. Αυτή δύναται να μειωθεί από το δικαστήριο εάν κατ` αγαθή κρίση είναι υπέρογκος και αντιτάχθηκαν κατά της ληφθείσας αποφάσεως μέτοχοι εκπροσωπώντας το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3016/2002, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για θέματα που αφορούν τις κάθε είδους αμοιβές που καταβάλλονται στα διευθυντικά στελέχη της εταιρίας, τους εσωτερικούς ελεγκτές της καθώς και τη γενικότερη πολιτική των αμοιβών της εταιρίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 3016/2002, η αμοιβή και οι τυχόν λοιπές αποζημιώσεις των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται σύμφωνα με τον κ.ν. 2190/1920 και είναι ανάλογες με το χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις του και την εκπλήρωση των καθηκόντων που τους ανατίθενται σύμφωνα με το ν. 3016/2002. Το σύνολο των αμοιβών και των τυχόν αποζημιώσεων των μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου αναφέρεται σε χωριστή κατηγορία στο προσάρτημα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Γ. Επιτροπή Ελέγχου & Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 3693/2008⁶, η εταιρία υποχρεούται να συστήσει και να διατηρεί Επιτροπή Ελέγχου, που αποτελείται από δύο τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του οργάνου διοίκησης της. Όλα τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων ή εταιρών, το δε ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της Επιτροπής Ελέγχου πρέπει να έχει αποδεδειγμένη επαρκή γνώση σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει, ενδεικτικά, τις παρακάτω υποχρεώσεις, χωρίς να μεταβάλλονται ή να μειώνονται οι υποχρεώσεις των μελών των οργάνων διοίκησης που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας:

- A) την παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- B) την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας,
- Γ) την παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- Δ) την επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαίτερως όσον αφορά την παροχή στην ελεγχόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Η πρόταση του οργάνου διοίκησης της εταιρίας στη Γενική Συνέλευση για τον ορισμό νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου, γίνεται μετά από σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου.

Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο οφείλει να αναφέρει στην Επιτροπή Ελέγχου κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου και να επιδώσει ιδιαίτερη έκθεση με τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως, με τις αδυναμίες των διαδικασιών που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3016/2002, η οργάνωση και λειτουργία εσωτερικού ελέγχου αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή των μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η διενέργεια εσωτερικού ελέγχου πραγματοποιείται από ειδική υπηρεσία της εταιρίας.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της εταιρίας και εποπτεύονται από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Δεν μπορούν να ορισθούν ως εσωτερικοί ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη τα οποία έχουν και άλλες εκτός του εσωτερικού ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και του

⁶ ΝΟΜΟΣ 3693/2008, ΦΕΚ Α 174/25.8.2008 «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ περί υποχρεωτικών ελέγχων των επίσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της Οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Η εταιρία υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα ή την οργάνωση του εσωτερικού ελέγχου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτήν.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι εσωτερικοί ελεγκτές δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιοδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της εταιρίας και να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της εταιρίας. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους εσωτερικούς ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η διοίκηση της εταιρίας οφείλει να παρέχει στους εσωτερικούς ελεγκτές όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3016/2002, η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α. Παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του καταστατικού της εταιρίας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την εταιρία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιριών και της χρηματιστηριακής.
- β. Αναφέρει στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας με τα συμφέροντα της εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.
- γ. Οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για το διενεργούμενο από αυτούς έλεγχο και να παρίστανται κατά τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων.
- δ. Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από εποπτικές αρχές, συνεργάζονται με αυτές και διευκολύνουν με κάθε δυνατό τρόπο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτές ασκούν.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης ΕΚ 5/204/14-11-2000, στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβάνονται επιπροσθέτως και οι εξής:

- α. Ο έλεγχος τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση,
- β. Ο έλεγχος τήρησης των δεσμεύσεων που περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της εταιρίας σχετικά με τη χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το χρηματιστήριο,
- γ. Ο έλεγχος της νομιμότητας των αμοιβών και πάσης φύσεως παροχών προς τα μέλη της διοικήσεως αναφορικά με τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων της εταιρίας,
- δ. Ο έλεγχος των σχέσεων και συναλλαγών της εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των σχέσεων της εταιρίας με τις εταιρίες στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν με ποσοστό τουλάχιστον 10% μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή μέτοχοί της με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

Δ. Σχέσεις με Μετόχους – Άσκηση Δικαιωμάτων

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 3556/2007⁷, ο εκδότης μετοχών που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των κατόχων μετοχών που βρίσκονται στην ίδια θέση. Το ίδιο ισχύει και προκειμένου για εκδότη χρεωστικών τίτλων αναφορικά με την ίση μεταχείριση όλων των κατόχων χρεωστικών τίτλων ίσης κατάταξης ως προς όλα τα δικαιώματα που ενσωματώνονται σε αυτούς τους χρεωστικούς τίτλους.

Ο εκδότης διασφαλίζει ότι όλες οι διευκολύνσεις και οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες ώστε να μπορούν οι μέτοχοι και οι κάτοχοι χρεωστικών τίτλων να ασκούν τα δικαιώματά τους είναι διαθέσιμες στην Ελλάδα, καθώς και ότι διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των στοιχείων. Η άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων και κατόχων χρεωστικών τίτλων μέσω πληρεξουσίου επιτρέπεται υπό την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων του δικαίου της χώρας στην οποία έχει την καταστατική του έδρα ο εκδότης.

Στο πλαίσιο παροχής διευκολύνσεων και πληροφοριών προς κατόχους μετοχών ο εκδότης μεριμνά ιδίως:

- (α) για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τόπο, την ημερομηνία και την ημερήσια διάταξη των συνελεύσεων, το συνολικό αριθμό των μετοχών και τα δικαιώματα ψήφου και τα δικαιώματα συμμετοχής των μετόχων στις συνελεύσεις,
- (β) για τη διανομή εντύπου πληρεξουσιότητας σε έντυπη ή, κατά περίπτωση, σε ηλεκτρονική μορφή προς κάθε πρόσωπο που έχει δικαίωμα ψήφου σε συνέλευση των μετόχων, ταυτόχρονα με την ανακοίνωση σχετικά με τη συνέλευση ή, εφόσον τούτο ζητηθεί, μετά τη σύγκληση της συνέλευσης,
- (γ) για τον ορισμό ως εντολοδόχου ενός πιστωτικού ιδρύματος ή Ε.Π.Ε.Υ. μέσω του οποίου οι μέτοχοι μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους με περιουσιακό περιεχόμενο και
- (δ) για τη δημοσίευση ανακοινώσεων ή την κυκλοφορία οδηγιών σχετικά με τη διανομή και την πληρωμή μερισμάτων και την έκδοση νέων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους τρόπους διανομής, εγγραφής, ακύρωσης ή μετατροπής.

Στο πλαίσιο παροχής διευκολύνσεων και πληροφοριών προς κατόχους χρεωστικών τίτλων σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο εκδότης μεριμνά ιδίως:

- (α) για τη δημοσίευση ανακοινώσεων και την κυκλοφορία οδηγιών, σχετικά με τον τόπο, την ημερομηνία και την ημερήσια διάταξη των συνελεύσεων των κατόχων χρεωστικών τίτλων, την πληρωμή τόκων, την άσκηση δικαιωμάτων μετατροπής, ανταλλαγής, εγγραφής ή ακύρωσης και την εξόφληση, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα των κατόχων χρεωστικών τίτλων να συμμετέχουν σε αυτές τις συνελεύσεις,
- (β) τη διανομή εντύπου πληρεξουσιότητας σε έντυπη ή, εφόσον ενδείκνυται, σε ηλεκτρονική μορφή, προς κάθε πρόσωπο που έχει δικαίωμα ψήφου σε συνέλευση των κατόχων χρεωστικών τίτλων, ταυτόχρονα με την ανακοίνωση σχετικά με τη συνέλευση ή, εφόσον τούτο ζητηθεί, μετά τη σύγκληση της συνέλευσης, και
- (γ) για τον ορισμό ως εντολοδόχου ενός πιστωτικού ιδρύματος ή Ε.Π.Ε.Υ. μέσω του οποίου οι κάτοχοι χρεωστικών τίτλων μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους με περιουσιακό περιεχόμενο.

⁷ ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3556/2007 ΦΕΚ Α 91/30.04.2007 «Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις.»

Για το σκοπό της διαβίβασης πληροφοριών στους μετόχους σύμφωνα με τα ανωτέρω, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων από τους εκδότες, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση για τη χρήση των ως άνω μέσων λαμβάνεται σε γενική συνέλευση και πληροί κατ' ελάχιστον τους ακόλουθους όρους:

- (α) η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων δεν εξαρτάται κατά κανένα τρόπο από τον τόπο της έδρας ή της κατοικίας του μετόχου ή, στις περιπτώσεις (α) έως (η) του άρθρου 10 του ν. 3556/2007, δηλ. στις περιπτώσεις απόκτησης ή διάθεσης ή άσκησης σημαντικών δικαιωμάτων ψήφου, του προσώπου,
- (β) υιοθετείται μηχανισμός αναγνώρισης ώστε τόσο οι μέτοχοι όσο και τα πρόσωπα που δικαιούνται να ασκούν ή να παρέχουν οδηγίες για την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου να λαμβάνουν ουσιαστική ενημέρωση,
- (γ) τόσο οι μέτοχοι όσο και, στις περιπτώσεις (α) έως (ε) του άρθρου 10 του ν. 3556/2007, τα πρόσωπα που δικαιούνται να αποκτούν, διαθέτουν ή ασκούν δικαιώματα ψήφου καλούνται να συναινέσουν εγγράφως σχετικά με τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση πληροφοριών αν δεν αντιταχθούν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 14 ημερών, τεκμαίρεται η συναίνεση τους σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τη ρητή ή σιωπηρή παροχή συναίνεσης, δύνανται να ζητήσουν ανά πάσα στιγμή στο μέλλον τη γραπτή διαβίβαση των πληροφοριών,
- (δ) η τυχόν κατανομή των εξόδων που συνεπάγεται η διαβίβαση των πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα καθορίζεται από τον εκδότη, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2β και 2γ του κ.ν. 2190/1920⁸, προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η πρόσκληση, εκτός από όσα αναγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου νόμου:

- α) περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον για:
 - αα) τα δικαιώματα των μετόχων των παραγράφων 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920, αναφέροντας το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο μπορεί να ασκηθεί κάθε δικαίωμα, στις αντίστοιχες προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους του άρθρου 39, που προαναφέρονται ή εναλλακτικά, την καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν τα δικαιώματα αυτά να ασκηθούν, υπό τον όρο ότι λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω δικαιώματα και τους όρους άσκησης τους θα είναι διαθέσιμες με ρητή παραπομπή της πρόσκλησης στη διεύθυνση (domain name) της ιστοσελίδας της εταιρείας,
 - ββ) τη διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και ιδίως τα έντυπα τα οποία χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτόν η εταιρεία, καθώς και τα μέσα και τις μεθόδους που προβλέπονται στο καταστατικό, κατά το άρθρο 28α παράγραφος 3 του κ.ν. 2190/1920, για να δέχεται η εταιρεία ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπων,
 - γγ) τις διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920,
 - β) καθορίζει την ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 4 του κ.ν. 2190/1920, επισημαίνοντας ότι μόνο τα πρόσωπα που είναι μέτοχοι κατά την ημερομηνία εκείνη έχουν δικαί-

⁸ Οι παρ. 2β και 2γ προστέθηκαν με τη παρ. 1 άρθρου 3 του ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3884/2010 (ΦΕΚ Α 168/24.9.2010) «Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών - Τροποποίηση και προσαρμογή του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 Περί ανωνύμων εταιρειών και του ν. 2396/1996.»

ωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση,

γ) γνωστοποιεί τον τόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο των εγγράφων και των σχεδίων αποφάσεων, που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λαμβάνονται αυτά,

δ) αναφέρει τη διεύθυνση της ιστοσελίδας της εταιρείας, όπου είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 2190/1920.

Οι εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο μπορούν να δημοσιεύουν στα έντυπα μέσα, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 26 του κ.ν. 2190/1920, περίληψη της πρόσκλησης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, την ημέρα και την ώρα της συνεδρίασης, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ρητή αναφορά στη διεύθυνση της ιστοσελίδας, στην οποία διατίθενται το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 2190/1920. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 39 παράγραφος 2 του κ.ν. 2190/1920, η δημοσίευση στα έντυπα μέσα κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του κ.ν. 2190/1920 πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ρητή υπόδειξη ότι στην ιστοσελίδα της εταιρείας και στα μέσα του αμέσως επόμενου εδαφίου δημοσιεύεται αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη. Εκτός από τη δημοσίευση στα έντυπα μέσα της παραγράφου 2 και στην ιστοσελίδα της εταιρείας, το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιοποιείται επιπλέον μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1, με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η εταιρεία δεν δύναται να επιβάλλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της γενικής συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους ανωτέρω τρόπους.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920⁹, στην περίπτωση εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) η πρόσκληση για σύγκληση της γενικής συνέλευσης,
- β) ο συνολικός αριθμός των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που υφίστανται κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένων και χωριστών συνόλων ανά κατηγορία μετοχών, εφόσον το κεφάλαιο της εταιρείας είναι καταμεμημένο σε περισσότερες κατηγορίες μετοχών,
- γ) τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη γενική συνέλευση,
- δ) σχέδιο απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης που προτείνεται ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του διοικητικού συμβουλίου για κάθε θέμα της εν λόγω ημερήσιας διάταξης και τυχόν σχέδια αποφάσεων που προτείνουν οι μέτοχοι, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την εταιρεία,
- ε) τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και, εφόσον τούτο προβλέπεται, για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.

⁹ Η παρ. 3 προστέθηκε με τη παρ.2 άρθρου 4 του ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3884/2010 (ΦΕΚ Α 168/24.9.2010) «Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών - Τροποποίηση και προσαρμογή του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 Περί ανωνύμων εταιρειών και του ν. 2396/1996.»

Αν για τεχνικούς λόγους, δεν είναι δυνατή η πρόσβαση μέσω διαδικτύου στα ανωτέρω στοιχεία, η εταιρεία επισπ-μαίνει στην ιστοσελίδα της τον τρόπο προμήθειας των σχετικών εντύπων σε έγχαρτη μορφή και τα αποστέλλει ταχυ-δρομικώς και χωρίς χρέωση σε κάθε μέτοχο που το ζητεί.

Σύμφωνα με το άρθρο 28α του κ.ν. 2190/192010, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετο-χής στη γενική συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να γίνει είτε με μετάδοση της συνέλευσης σε πραγματικό χρόνο είτε με αμφίδρομη επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν σε απευθύνονται στη συνέλευση εξ αποστάσεως.

Επιπλέον, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής των μετόχων στην ψηφο-φορία είτε με την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα είτε με ψηφοφορία δι' αλληλογραφίας. Στις περιπτώσεις αυτές, αντίστοιχα, η εταιρεία πρέπει να διαθέτει εκ των προτέρων σχετικά ψηφοδέλτια είτε σε ηλεκτρονι-κή μορφή, μέσω της ιστοσελίδας της είτε σε έντυπη μορφή, στην έδρα της. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό μία από τις ανωτέρω δυνατότητες, η άσκηση του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να γίνει πριν ή και κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν δι' αλληλογραφίας υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον τα σχετικά ψηφοδέλτια έχουν παραληφθεί από την εταιρεία το αργότερο μέχρι την έναρξη της συνεδρίασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 παρ. 2α και 2β του κ.ν. 2190/192011, σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρημα-τιστήριο, με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του κ.ν. 2190/1920, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης.

10 Το άρθρο 28α προστέθηκε με το άρθρο 6 του ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3884/2010 (ΦΕΚ Α 168/24.9.2010).

11 Οι παράγραφοι 2α και 2β προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3884/2010 (ΦΕΚ Α 168/24.9.2010).

Ε. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σύμφωνα με το άρθρο 42ε περ. δ) του κ.ν. 2190/1920¹², ανώνυμη εταιρεία, οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της οποίας έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, κατά την έννοια της περίπτωσης 10 του άρθρου 2 του ν. 3606/2007, (ΦΕΚ 195 Α) (σημείο 14 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, ΕΕ L 145 της 30.4.2010), συμπεριλαμβάνει στην επίσημη έκθεση διαχείρισης της και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης.

Η δήλωση αυτή συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της επίσημης έκθεσης διαχείρισης και περιέχει τουλάχιστον τα παρακάτω πληροφοριακά στοιχεία:

- α) αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης στον οποίο υπάγεται η εταιρεία ή τον οποίο έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόζει η εταιρεία, καθώς και τον τόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό το σχετικό κείμενο,
- ββ) αναφορά στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου, καθώς και παραπομπή στον τόπο όπου τις έχει δημοσιοποιήσει,
- γγ) περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων,
- δδ) τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, εφόσον η εταιρεία υπάγεται στην εν λόγω οδηγία.
- εε) πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της γενικής συνέλευσης των μετόχων και τις βασικές εξουσίες της, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησης τους.
- στστ) τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου και τυχόν άλλων διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών της εταιρείας.

Αν η εταιρεία αποκλίνει από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, στον οποίο υπάγεται ή τον οποίο εφαρμόζει, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει περιγραφή της απόκλισης με αναφορά στα σχετικά μέρη του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης και αιτιολόγηση της απόκλισης αυτής. Αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει ορισμένες διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, στον οποίο υπάγεται ή τον οποίο εφαρμόζει, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει αναφορά της διάταξης που δεν εφαρμόζει και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής.

¹² Η περ. δ προστέθηκε και η περ. δ' αναριθμήθηκε σε ε' με τη παρ.2 άρθρου 2 ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3873/2010 (ΦΕΚ Α 150/6.9.2010) «Ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους επίσημους και ενοποιημένους λογαριασμούς εταιρειών ορισμένων μορφών και της Οδηγίας 2007/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την απαίτηση για τη σύνταξη έκθεσης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης ανωνύμων εταιρειών.»

ΣΤ. Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της απόφασης ΕΚ 5/204/14-11-2000, κάθε εταιρία οφείλει να διαθέτει υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων η οποία θα έχει την ευθύνη της άμεσης και ισότιμης πληροφόρησης των μετόχων της εταιρίας καθώς και της εξυπηρέτησής τους σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους με βάση το νόμο και το καταστατικό.

Ειδικότερα, η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων οφείλει να μεριμνά για την άμεση, ορθή και ισότιμη πληροφόρηση των μετόχων σχετικά με τα ακόλουθα:

- Διανομή μερισμάτων, πράξεις εκδόσεως νέων μετοχών, διανομής, εγγραφής, παραιτήσεως και μετατροπής, χρονική περίοδος άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων ή μεταβολές στα αρχικά χρονικά περιθώρια (π.χ. επέκταση του χρόνου άσκησης των δικαιωμάτων).
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τις Τακτικές ή Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και τις αποφάσεις τους.
- Απόκτηση ιδίων μετοχών και διάθεσή τους, ή τυχόν ακύρωση αυτών.

Η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων μεριμνά ώστε στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας να διανέμεται στους παριστάμενους μετόχους η ετήσια οικονομική έκθεση του άρθρου 4 του ν. 3556/2007.

Περαιτέρω, η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων έχει την αρμοδιότητα της σύμφωνης με την ισχύουσα νομοθεσία τήρησης και ενημέρωσης του μετοχολογίου της εταιρίας. Για το σκοπό αυτό, η υπηρεσία έχει την ευθύνη επικοινωνίας με τα Ελληνικά Χρηματιστήρια.

Ζ. Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της απόφασης ΕΚ 5/204/14-11-2000, κάθε εταιρία οφείλει να διαθέτει υπηρεσία εταιρικών ανακοινώσεων στην οποία ανατίθεται η αρμοδιότητα συμμόρφωσης της εταιρίας με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως και 13 του ν. 3340/2005 και στις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών καθώς και στο άρθρο 2 της ανωτέρω απόφασης, και η επικοινωνία της εταιρίας με τις αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβανομένης της υποβολής στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Χ.Α.Α. αμελλήτων στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 της ανωτέρω απόφασης, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα.

Εφόσον οι μετοχές της εταιρίας είναι διαπραγματεύσιμες και σε οργανωμένες αγορές άλλων χωρών εκτός του ΧΑ, οι ανακοινώσεις που προέρχονται από την υπηρεσία εταιρικών ανακοινώσεων θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που ισχύουν και σε εκείνες τις αγορές και να διασφαλίζεται ότι, οι επενδυτές σε κάθε αγορά, έχουν ισότιμη πρόσβαση στην ίδια πληροφορία.

ΚΥΡΙΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5

105 57 Αθήνα

T: 210 3237 325, 211 5006 000

F: 210 3222 929

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

Avenue de Cortenbergh 168

B-1000 Bruxelles, Belgique

T: +32 (02) 231 00 53

F: +32 (02) 280 08 91